

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
103 33 Stockholm**Yttrande över betänkandet Förstärkt skydd för väljarna vid
röstmottagningen (SOU 2021:7)**

(Ju2021/00355)

Riksdagens ombudsmän (JO) har beretts tillfälle att yttra sig över betänkandet.

Jag begränsar mitt yttrande till förslaget om en tystnadsplikt för en privatperson som hjälper en väljare att rösta.

I likhet med utredningen anser jag att valhemligheten ska bevaras även om väljaren vänder sig till en privatperson för att göra i ordning sina röster. Jag motsätter mig därför inte en tystnadsplikt i och för sig. Jag instämmer dock i de principiella invändningar som JO tidigare fört fram mot förslag om en tystnadsplikt för en privatperson direkt på grund av lag, som lämnats av 2003- och 2011-års vallagskommittéer. Det måste därför säkerställas att det lämnas information om innebörden av tystnadsplikten och straffansvaret, och att den som omfattas av tystnadsplikten ges ett rådrum före röstningen. Dessa förutsättningar bör framgå av lag.

Om lagstiftaren anser att utredningens förslag ska genomföras, bör det övervägas hur tystnadsplikten ska förhålla sig till meddelarfriheten och om meddelarfriheten för privatpersonen bör inskränkas på samma sätt som för en röstmottagare (se 40 kap. 1 och 8 §§ offentlighets- och sekretesslagen, OSL, och prop. 2004/05:163 s. 98 f.). Det kan också övervägas om tystnadsplikten bör omnämnas bland upplysningsbestämmelserna i 9 kap OSL.